

Kulturní tipy

■ **8. února**
The Musicalmania, koncertně scénické představení s písněmi z nejslavnějších muzikálů v nastudování divadla Glottis Brno v kulturním domě v Třebíči (18.00 hodin).

■ **10. února**
Mondschein sonáta – Jitka Hosprová – viola, A. Skoumal – viola, Kostel sv. Víta, Pelhřimov.

■ **Koncert klubu přátel hudby** – Stania Ramešová – harfa, Roman Fedčuk – housle, na programu B. Smetana, C. Debussy, A. Dvořák, N. Paganini, J. S. Bach v Kamenném sále zámku v Třebíči (18.00 hodin).

■ **11. února**
Lekce lásky – tři příběhy z Dekameronu v režii Václava Postráneckého. Humor, laskavost a radost ze života – typické znaky půvabných milostných hříček. Hrají: Václav Postránecký, Jan Čenský, ad., v kulturním domě v Třebíči (19.30 hodin).

■ **12. února**
Koncert Romana Horkého & skupiny Kamelot v Národním domě v Třebíči (19.00 hodin).

■ **14. února**
Zimní Sovova stezka, pochod, start od MÚ Pacov (8–9 hodin).

■ **18. února**
Koncert Hany a Petra Urychových a skupiny Javorý v Domě kultury v Jihlavě (19.30 hodin)



■ **21. února**
Pohádkové představení pro děti O povedené princezně v Domě kultury v Jihlavě (10.00 hodin).
Festival divadla 2–3–4 herců – Představení hry Friedricha Dürrenmatta Play Strindberg v podání divadla Ungelt Praha, hrají Jiří Lábus, Chantal Poullain, režie Hana Burešová v Národním domě v Třebíči (19.00 hodin).

■ **22. února**
Úsměvná anglická detektivka Arthura Watkyna Co v detektivce nebylo, hrají P. Nárožný, V. Vydra, O. Vlach, J. Švandová, J. Boušková aj. v Domě kultury v Jihlavě (19.00 hodin).

■ **24. února**
Koncert skupiny Spiritual Kvintet v Domě kultury v Jihlavě (19.30 hodin).
Koncert Františka Nedvěda a skupiny Druhé podání v kulturním domě v Třebíči (19.30 hodin)

■ **26. února**
Festival divadla 2–3–4 herců – Představení hry hosta přehlídky – D. Dušek, F. Lipták, M. Šulík: Zabijačka v podání divadla Commedia Poprad, režie Vlado Benko, v Národním domě v Třebíči (19.00 hodin).

■ **28. února**
Tradiční šibřinky, letos Orient se skupinou Fontána, vystoupí Trio bříšních tanečnic Elraks Brno, soutěž masek v kulturním domě v Třebíči (20.00 hodin).



Třebíčský betlém navštívil Řím

Mezinárodní výstava 100 jesliček proběhla už osmadvacetkrát, tentokrát s účastí Vysočiny.

Třebíč/Řím • Na začátku roku se z Říma vrátil na Vysočinu historický betlém. Ten zapůjčilo Muzeum Vysočiny v Třebíči na tradiční výstavu 100 jesliček. Skříňkový betlém z počátku minulého století autora Cyrila Čelouda vzbudil v Itálii zaslouženou pozornost.

Papírový betlém byl původně stavěcí, skříňkový z něj vyrobil až muzejní spolek, který jej získal do sbírek. Je součástí stálé expozice muzea. Dílo se na výstavě v Římě objevilo mezi betlémy z Kolumbie, Filipín, Slovinska a nebo Maďarska.

Cesta betlému z Vysočiny do Říma začala počátkem září, kdy velvyslanec České republiky ve Vatikánu Pavel Jajtner nabídl odboru kultury krajského úřadu účast na výstavě. Kraj vybral betlém z Třebíče a italská strana výběr přijala. Vernisáž už osmadvacátého ročníku byla 27. listopadu v Bramantských sálech v Bazilice S. Maria del Popolo na náměstí Piazza del Popolo v centru Říma.

Tradice betlémářství na Třebíčsku sahá právě do přelomu 19. a 19. století. Jeho zakladatelem se stal Pavel Papírník, který si ze sluzeb v rakouského vojska v Itálii za napoleonských válek dovezl tajně dvě figurky, malované na papíře a podlepené lepenkou. Ty se pak staly podnětem ke vzniku prvního malovaného betlému, který vytvo-



Ředitel trebičského muzea Jaroslav Martínek je na svůj betlém pyšný. Foto: Radka Burketová

řil Papírník spolu s malířem sarmoukem Václavem Hartmannem. Betlém vznikl roku 1820 a je součástí stálé expozice o betlémářství Muzea Vysočiny Třebíč.

Na Vysočině kromě Třebíče

vznikla i další betlémářská střediska v Jihlavě, Telči a Třebíči. Tam převládaly figurky trojrozměrné ze dřeva nebo z vosku, zatímco v Třebíči se prosadily výhradně figurky lepenkové.

Turistika

Dovolená na Vysočině hitem veletrhů

Brno/Bratislava • Brněnský lednový veletrh Regioutour a brat-

slavský Slovakiatour letos hostili expozice Vysočiny. Na obou ak-

tech se kraj představil jako turistický region s množstvím pamá-

tek a čistým životním prostředím. Veletrhy byly pro Vysočinu zároveň příležitostí k vydání nových turistických tiskovin.

S největším zájmem se prý setkal katalog Tipy na výlety. Ten obsahuje 42 tras pro pěší, cykloturisty i mototuristy. „Každý návrh výletu je doplněn mapou, kontakty na ubytovací a stravovací zařízení a pokud výlet míří k památkám, tak i informacemi o jejich otevírací době. Pro návštěvníky jsme připravili i katalog Dovolená na venkově s agrofarmami a podrobným popisem služeb a nabízených aktivit,“ řekla Ivana Mahelová z krajského odboru regionálního rozvoje. Podobně vypadala expozice Vysočiny také na Slovensku. „Velký zájem byl o historické památky, zvláště pak o památky zapsané na seznamu UNESCO, o ubytování a pobyty na venkově, které jsme prezentovali novým katalogem Průvodce venkovskou turistikou a také o cykloturistikou,“ dodala Mahelová.



Klidnější chvíle na veletrhu u stánku Vysočiny. Foto: archiv kraje

Englerovy varhany v kostele sv. Mořice v Olomouci jsou největší ve Střední Evropě. Největší píšťala měří 11,75 m, má průměr (1. tajeň) cm a hmotnost (2. tajeň) kg. Nejmenší má délku (3. tajeň) cm a průměr (4. tajeň) mm.	autor IRCH	tvrdé dřevo	povrchový důl	učitel		italské město	SPZ Litoměřic	označení mouky	Cizí muž. jméno (Poe)		Výstavní budovy	pochutina	pohyb vzduchem	zn. elektro-spotřebičů
	svršková useň				tučnolistá rostlina					obdělávaný pozemek poroučení				
	had škrtič				2. tajeňka									
	omastek				koně									
	dohrát kopanou	tma						dvř. fotbalista Dukly Praha						
	jhoamerická poušť							Město (z řečtiny)						
lehní (povel psovi)			4. tajeňka					dvř. prodáván Přif. fak. UP v Olomouci					pěna na tavenině	nasyčené
	český spisovatel				alkaloid opia									
oddělení technické kontroly		romská občanská iniciativa				čtyři věrtele						citoslovcové syčení		
		hudební dílo				umělá vodní nádrž						svorka		
pojem duše u st. Egyptanů		nepárové veslo						druh zkoušek						
		karetní triumf						cizí zkr. cestovního sdružení						
afričský savc						vkádati do země								
						slovenský souhlas								
1. tajeňka														
římský bůh lásky						oroč (národnost na Sibiři)								
maďarské město						syn Judův								
								rostlina podobná heřmáнку						
								švýcarská řeka						



Gobeliny u Mahlera

Jihlava • Ještě do 22. února mohou zájemci navštívit výstavu obrazů Soni Jurkovičové a gobelinů akademického malíře Karla Lázněnický v Domě Gustava Mahlera v Jihlavě.

Hejkal vydává nový román

Havlíčkův Brod • Knihu Smlouvání s ďáblem moldavského autora Aurelia Busuiocca vydává havlíčkobrodské nakladatelství Hejkal. Hlavním hrdinou je mladík Mihai, který se po válce vrací do svého rodného města v Rumunsku, v té době však je toto území součástí Sovětského svazu. On tam naivně hledá svoji rodinu, s níž chce žít stejně jako před válkou. Nikoho však nenachází, protože jsou všichni dávnou už na Sibiři. Nemůže se s nimi jakkoli spojit, a proto rozehrává velice nebezpečnou hru s KGB, aby pomohl alespoň sestřím, které chce ze Sibiře zachránit. „Samozřejmě, že se nejedná o knihu nijak výdělečnou, my jsme na ni dostali také grant ministerstva kultury, který nám částečně pomohl. Myslím si, že román Smlouvání s ďáblem zpracovává velmi důležité téma, které je nutné lidem stále připomínat. Co to byl komunismus, co to byl Sovětský svaz. Na to by se nemělo zapomínat,“ říká nakladatelka Markéta Hejkalová.

Literární soutěž zná vítěze

Žďár nad Sázavou • Moje Vysočina – kraj jeřabin a šípků. To bylo téma literární soutěže, kterou na přelomu roku uzavřela Knihovna M.J. Sychry ve Žďáru nad Sázavou. O soutěž projevilo zájem celkem 35 autorů. Mezi povídkami se nejlépe umístil Den podle želvy Melanie Walkerové z Prahy, Měsíční krajina Marceley Gottliebové z Pelhřimova a Dojetí od Lubomíra Mikiska z Plzně. Jako nejlepšího básníka komise vyhodnotila Svätavu Šlajchrtové z Pelhřimova, Věru Merunkovou z Domu klidného stáří ve Žďáru, Bohumilu Málkovou ze Žďáru a Romana Musila z České Bělé. Zvláštní ocenění dostal Ivo Fencel ze Starého Plzně za životopis spisovatelky Vlasty Javorické a Václav Řetický ze Žďáru za vzpomínku na staré časy.

Zahrada začíná v Jihlavě

Jihlava • Konkurz folkového a trampského festivalu Zahrada v kraji Vysočina bude v Divadle Na Kopečku v Jihlavě 14. dubna. Hudebníci, kteří výběrem projdou úspěšně, budou pak účinkovat nejen na Zahradě v změní, ale také v Pardubicích a Jindřichově Hradi. Loni se Zahrady účastnilo více než 600 vystupujících. V těchto dnech už jsou přihlášky pro zájemce uzavřeny.

Galerie slaví padesátku

Vysočina • Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě až do konce února nabízí expozici věnovanou padesátiletému své existence. Je to tedy průřez historií zařízení. Zájemci výstavu najdou v objektu galerie na Masarykově náměstí od úterý do pátku od 9.00 do 12.00 a mezi 12.30 a 17.00, v sobotu a v neděli od 13.00 do 17.00.

zde bude pár slov ohledně křížovky